

Burgemeester en wethouders

Datum 14 oktober 2024

Onderwerp

Uitkomsten Septembercirculaire 2024

Wij willen

De uitkomsten van de Septembercirculaire 2024 verwerken in de (meerjaren)begroting.

Wij besluiten

1. De uitkomsten voor wat betreft 2024 te verwerken in de Decemberbijstelling 2024.
2. De uitkomsten voor wat betreft 2025 te verwerken in de Berap 2025.
3. De uitkomsten voor wat betreft 2026-2028 te verwerken in de Kadernota 2026.
4. De raad te infomeren over de uitkomsten van de Septembercirculaire 2024.

Want

Alle gemeenten samen ontvangen in 2024 ruim € 43,3 miljard van het Rijk uit het gemeentefonds. De middelen worden via de algemene uitkering en een aantal doeluitkeringen verdeeld over de gemeenten. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) maakt de verdeling gedurende het jaar bekend via meerdere circulaires. Onze huidige (meerjaren)begroting is nog gebaseerd op de uitkomsten Meicirculaire 2024. De gevolgen van de Septembercirculaire voor 2024 worden verwerkt in de Decemberbijstelling 2024. De uitkomsten (inclusief de nog te verwachten uitkomsten uit de Decembercirculaire 2024) voor 2025 zullen we verwerken in Berap 2025 en vanaf 2026 in de Kadernota 2026.

In de Septembercirculaire 2024 vervalt de korting op de jeugdhulp vanaf 2026 en wordt met ingang van 2026 een extra bedrag voor de WMO-indexatie toegekend. De financiële gevolgen worden in de (meerjaren)begroting 2025-2028 verwerkt.

Maar

Methodiek van accres berekening

Het volume accres wordt vanaf 2024 gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp. In de Septembercirculaire is een nieuwe raming voor het accres 2025 en verder opgenomen. Voor de jaren 2025 tot en met 2029 is de raming van het volume deel lager bijgesteld. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau (CPB; MEV25). De VNG heeft laten weten dat voor deze laatste raming een onjuiste MEV25 gehanteerd is. Dit betekent dat we met een lager accres werken vanaf 2024.

Gevolgen algemene uitkering

De onjuiste berekening van het accres heeft tot gevolg dat er structureel 0,1% minder in de algemene uitkering verwerkt is. VNG vraagt om een wijziging en hopelijk biedt de Decembercirculaire 2024 hier duidelijkheid over. Dit is dan waarschijnlijk te laat voor de Kadernota 2026 en we hebben dan ook de taak om maatregelen te treffen om de begroting 2026 sluitend te krijgen.

Achtergrond

Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. Daarnaast bepalen factoren als belastingopbrengsten, gemeentelijke rentebaten, dividendopbrengsten en grondexploitatie mede de financiële ruimte van gemeenten. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het gemeentefonds kent: de algemene uitkering, de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen.

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen:

- in mei op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk,
- in september op basis van de Miljoenennota, en
- in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota van het Rijk.

Op 16 september 2024 is de Septembercirculaire 2024 verschenen. Ten opzichte van de Meicirculaire 2024 is er voor 2024 een positief effect. Bij dit voorstel is in bijlage 1 een overzicht van de verwerkte mutaties Septembercirculaire 2024 ten opzichte van de saldi Meicirculaire 2024 opgenomen. In bijlage 2 volgt een toelichting op de mutatie als gevolg van de verwerking uit de Septembercirculaire 2024.

De financiële gevolgen zijn

Het verschil in de uitkomsten tussen de 2 circulaires wordt voornamelijk veroorzaakt door de toename van het accres, als gevolg van loon- en prijsontwikkeling en volume accres historisch Bbp, veranderde waarden, middelen voor de Jeugdwet en Wmo en taakmutaties. In 2024 leidt door een aantal van deze maatstaven bijvoorbeeld het *aantal lage inkomens, aantal inwoners en aantal ouderen* tot een gunstig effect voor De Wolden.

De mutaties uit de Septembercirculaire 2024 hebben een voordelig resultaat effect op de exploitatie voor de jaren 2024, 2025 en 2026 maar nadelig vanaf 2027. We gaan er hierbij vanuit dat we de middelen die we ontvangen voor extra taken ook volledig gaan inzetten. In hoofdlijnen zijn de uitkomsten van de Septembercirculaire 2024 hierna vermeld:

De Wolden	2024	2025	2026	2027	2028
Uitkomst Meicirculaire 2024	46.397.332	48.212.234	45.809.568	46.292.833	46.915.607
Uitkomst Septembercirculaire 2024	46.516.024	48.229.838	45.758.517	46.045.366	46.565.739
Vershil voor verrekening taakmutaties	118.692	17.604	-51.051	-247.467	-349.868
Taakmutaties (verhogen/verlagen budgetten)	23.581	123.788	99.431	-10.826	-19.500
NETTO gevolgen voor de exploitatie (+ voordeel en - nadeel)	142.273	141.392	48.380	-258.293	-369.368

Accresontwikkeling en maatstaf

WOZ-waarde

De WOZ-waarde heeft een effect op de algemene uitkering. Per 1 januari 2024 is het proces rondom de vaststelling van de belastingcapaciteit van gemeenten gewijzigd. De Landelijke Voorziening WOZ (LV WOZ) is uitsluitend leidend. De laatste informatie hierover is dat de definitieve vaststelling van de belastingcapaciteit 2024 plaatsvindt in oktober 2026 waarna de gecorrigeerde waarden van de LV WOZ beschikbaar is voor het CBS. Tot die tijd wordt voor de berekening van de algemene uitkering input WOZ-waarden uit andere landelijke data en index gehanteerd.

Gemeenten ontvangen meer door de wijziging in maatstaven zoals bijvoorbeeld aantal inwoners en aantal ouderen en door de verrekening met het BTW Compensatiefonds (BCF). De voordelige effecten van het accres wegen daarbij niet op tegen de korting als gevolg van de WOZ-waarde.

Accres als gevolg van de revisie CBS

Afgelopen zomer heeft het CBS een revisie van het bbp waarin een omissie zat. Doordat het volumedeel van het accres wordt gebaseerd op t-9 t/m t-2 had ook de bbp-volume index voor de periode 2015 tot en met 2023 aangepast moeten worden.

Het volledig doorvoeren van de CBS-revisie leidt tot een hogere bbp-index voor 2025-2029 dan in eerste instantie in de Miljoenennota 2025 geraamd. De index voor het volumedeel wordt door de revisie circa 0,1% hoger voor 2025-2029. Dit heeft gevolgen voor het gereserveerde accres van het Gemeentefonds, Provinciefonds en het BTW Compensatiefonds (BCF). De nieuwe accresreeks zullen ook worden opgenomen in de Decembecirculaire 2024 en boekhoudkundig door het Rijk worden verwerkt bij de Voorjaarsnota 2025.

Besparingsverlies Jeugd

Het oude kabinet had besloten om te besparen op jeugdzorg. Het nieuwe kabinet kiest ervoor om deze besparing te laten vervallen. In de Meicirculaire 2024 was al gemeld dat de besparing voor 2025 nog niet gerealiseerd kon worden en daarom is dit bedrag toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds. Aan de uitgavenkant hebben wij in de begroting geen rekening gehouden met de besparing (realistische kostenraming), dit een voordeel is (ruim € 2 miljoen periode 2026-2028) ten opzichte van de (meerjaren)begroting 2025.

Indexatie Wmo demografie

De VNG en BZK hebben afgestemd dat in de toekomst (een nader te bepalen deel van) de WMO niet langer via de algemene uitkering van het Gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Afhankelijk van de gekozen bekostigingsvorm wordt een passende geobjectiveerde indexering onderzocht die ook rekening houdt met kostenontwikkeling en demografie/vergrijzing. Vooruitlopend op de uitwerking is bij Voorjaarsnota 2024 een jaarlijks bedrag vanaf 2026 gereserveerd voor een aanvullende indexering voor demografie. In de begroting houden wij al rekening met een kostenstijging voor vergrijzing waardoor dit nu een voordeel is ten opzichte van de begroting. Bij de Kadernota 2026 zullen we de prognoses opnieuw beoordelen en eventueel mutaties verwerken.

Belangrijkste onderwerpen

De belangrijkste onderwerpen uit de Septembercirculaire 2024 zijn:

- Volume en LPO-accres
- Ruimte onder BCF-plafond
- Jeugdzorg
- Indexatie Wmo demografie
- Overige taakmutaties

Voor een toelichting per mutatie uit de Septembercirculaire 2024 wordt verwezen naar bijlage 2.

Alternatieven

De circulaires van het gemeentefonds geven aan waarvoor en hoeveel geld gemeenten krijgen in het lopende en de komende jaren. Het is de belangrijkste bron van inkomsten en daarmee het uitgangspunt waarop de financiële huishouding wordt gebaseerd.

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht mutaties Septembercirculaire 2024 t.o.v. de Meicirculaire 2024.

Bijlage 2: Toelichting mutaties Septembercirculaire 2024.

Bijlage 3: Brief aan de raad

Bijlage 1: Overzicht mutaties Septembercirculaire 2024 ten opzichte van saldi Meicirculaire 2024

DE WOLDEN	2024	2025	2026	2027	2028
Beginstand Meicirculaire 2024	46.397.332	48.212.234	45.809.568	46.292.833	46.915.607
Uitkeringsfactor, algemeen					
1 Volume accres historisch Bbp		-17.607	-62.254	-122.139	-179.307
2 LPO accres prijs Bbp		207.760	238.641	272.196	249.623
3 Nominale ontwikkeling in de septembercirculaire 2024			-44.961	-80.263	-56.253
4 Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2024	142.196				
5 Indexatie DU Jeugd: overheveling van accres naar regionaal programma		-7.043	-6.917	-6.979	-7.032
6 Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor (o.a. afronding)	-27.957	-7.043	3.459	-3.490	3.516
Uitkeringsfactor, ontwikkeling uitkeringsbasis					
7 Hoeveelheidsverschillen	260.437	-106.184	-140.108	-156.378	-165.124
8 Ontwikkeling uitkeringsbasis	-279.565	-176.067	-138.342	-139.588	-175.791
3 D's in het sociaal domein					
9 Participatie (IU)		10.767	10.587	10.384	10.674
Taakmutaties					
10 Wet op de lijkbezorging			4.400	4.455	4.508
11 Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang	1.201	2.016			
12 Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie		5.428	5.342	5.408	5.476
13 Digitaal Stelsel Omgevingswet	-14.554	-19.143	-22.714	-26.558	-30.484
14 Bijstand jongerennorm			-6.417	-6.600	-6.808
IU/DU/SU					
15 Einde lening inburgeringsplichtig	2.144				
16 Landelijke Aanpak Adreskwaliteit	2.863				
17 Wet Betaalbare huur	22.647	24.720	20.984	11.470	9.112
18 Alleenverdienersproblematiek 2023-2024	9.280				
19 Openbare bibliotheken		100.000	100.000		
Stelposten					
20 Extra middelen jeugdzorg 1,3 miljard			-12.751	-9.385	-11.978
Eindstand Septembercirculaire 2024	46.516.024	48.229.838	45.758.517	46.045.366	46.565.739
Effect Septembercirculaire 2024	118.692	17.604	-51.051	-247.467	-349.868
Mutaties met gevolg voor het saldo					
9 Participatie (IU)		10.767	10.587	10.384	10.674
10 Wet op de lijkbezorging			4.400	4.455	4.508
11 Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang	1.201	2.016			
12 Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie		5.428	5.342	5.408	5.476
13 Digitaal Stelsel Omgevingswet	-14.554	-19.143	-22.714	-26.558	-30.484
14 Bijstand jongerennorm			-6.417	-6.600	-6.808
15 Einde lening inburgeringsplichtig	2.144				
16 Landelijke Aanpak Adreskwaliteit	2.863				
17 Wet Betaalbare huur	22.647	24.720	20.984	11.470	9.112
18 Alleenverdienersproblematiek 2023-2024	9.280				
19 Openbare bibliotheken		100.000	100.000		
20 Extra middelen jeugdzorg 1,3 miljard			-12.751	-9.385	-11.978
Effect op het begrotingssaldo na Septembercirculaire 2024	23.581	123.788	99.431	-10.826	-19.500

Bijlage 2: Toelichting mutaties Septembercirculaire 2024

De Septembercirculaire 2024 van het gemeentefonds is op 16 september 2024 verschenen. Deze circulaire geeft informatie over de gemeentefondsuitkeringen voor 2024 en verder, gebaseerd op de voorjaarsbesluitvorming van het Rijk.

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de mutaties Septembercirculaire 2024:

1. Volumeaccres Historisch Bbp

De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2, waarbij t het huidige jaar is) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor het gemeentefonds minder schommelt. In de Miljoenennota 2025 zijn de tranches voor de uitkeringsjaren 2025 en verder naar beneden bijgesteld op basis van het bruto binnenlands product, gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde. Het nadelig effect voor De Wolden:

2025: - € 17.607

2026: - € 62.254

2027: - € 122.139

2028: - € 179.307

2. LPO-accres (loon- en prijsontwikkeling)

Vanaf de Voorjaarsnota 2024 wordt het LPO-accres bepaald op basis van de prijs Bbp (Bruto binnenlands product). De tranche van het lopende jaar wordt telkens bij de Voorjaarsnota definitief bepaald, op basis van de CEP-raming van het CPB.

In de Miljoenennota 2025 is dit voor de uitkeringsjaren 2025 en verder bijgesteld op basis van het prijs Bpb uit de Miljoenennota en de Macro Economische Verkenning (MEV). De accressen zijn hoger dan aangekondigd in de voorgaande circulaire.

Het voordelig effect voor De Wolden:

2025: € 207.760

2026: € 238.641

2027: € 272.196

2028: € 249.623

3. Nominale ontwikkeling

De basis voor de grondslag waarover de indexatie van het gemeentefonds wordt berekend is (1) het jaarlijks budget in het gemeente- of provinciefonds voor zover dit verantwoord wordt op het uitgavenplafond Rijksbegroting, exclusief middelen in het sociaal deelfonds en de corona- en Oekraïne-noodmaatregelen, en (2) het nog niet in het gemeente- of provinciefonds verwerkte volume-accres. Het jaarlijks budget bevat zowel de algemene uitkering als de decentralisatie-uitkeringen. Het accres is naar eigen inzicht van een individuele gemeente in te zetten. Het is van belang dat in de ramingen rekening wordt gehouden met de loon- en prijsontwikkelingen. Het nadelig effect voor De Wolden:

2026: - € 44.961

2027: - € 80.263

2028: - € 56.253

4. Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2024

Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een inschatting gemaakt van de declaraties door gemeenten bij het BTW Compensatie Fonds. Er wordt een onderschrijding verwacht ten opzichte van het plafond en dat wordt nu als voorschot verstrekt. De definitieve afrekening vindt plaats in de meicirculaire 2025. Het voordelig effect voor De Wolden:

2024: € 142.196

5. Indexatie DU Jeugd: overheveling van accres naar regionaal programma

In de meicirculaire 2024 is gemeld dat de decentralisatie-uitkering Jeugd (DU Jeugd) (jaarlijks € 21,7 miljoen) met ingang van 2025 wordt beëindigd en dat deze middelen structureel worden toegevoegd aan het budget voor de (contact)gemeente voor het regionaal programma op de begroting van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen (OCW). Aangezien decentralisatie-uitkeringen deel uitmaken van de grondslag van de accres berekening wordt nu vanaf 2025 een deel van het accres structureel toegevoegd aan het budget voor de (contact)gemeente voor het regionaal programma. Het gaat om jaarlijks € 7,4 miljoen. Het nadelig effect voor De Wolden:

2025: - € 7.043

2026: - € 6.917

2027: - € 6.979

2028: - € 7.032

6. Ontwikkelingen uitkeringsfactor

De uitkeringsfactoren voor de jaren 2024 tot en met 2029 wijzigen ten opzichte van de Meicirculaire 2024 en met name voor het jaar 2024. Voor 2026 en verder wordt de uitkeringsfactor opwaarts bijgesteld als gevolg van de taakmutaties besparingsverlies Jeugd (€ 511 miljoen structureel) en indexatie Wmo demografie (€ 75 miljoen oplopend tot € 300 miljoen structureel), hetgeen tegelijkertijd leidt tot een opwaartse bijstelling van de uitkeringsbasis. Deze opwaartse bijstelling van de uitkeringsbasis heeft een negatief effect op de uitkeringsfactor. Als gevolg van deze twee tegengestelde effecten wijzigt de uitkeringsfactor voor 2026 en verder nauwelijks.

Het effect voor De Wolden:

2024: - € 27.957 (nadelig)

2025: - € 7.043 (nadelig)

2026: € 3.459 (voordelig)

2027: - € 3.490 (nadelig)

2028: € 3.516 (Voordelig)

7. Hoeveelheidsverschillen

8. Ontwikkelingen uitkeringsbasis

Naast de mutaties in de algemene uitkering die worden veroorzaakt door wijzigingen in de maatstafgewichten en de wegingsfactoren als gevolg van beleidsmatige maatregelen, wordt een deel van de mutatie veroorzaakt door mutaties in de door de gemeente ingebrachte basisgegevens. In 2024 is de verlaging -8 punten. De uitkeringsfactor is de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor die wordt berekend door de som van de algemene uitkering, de OZB-maatstaven en de overige uitkeringsonderdelen te delen door de uitkeringsbasis. Het nadelig effect voor De Wolden:

2024: - € 19.128

2025: - € 282.251

2026: - € 278.450

2027: - € 295.966

2028: - € 340.915

9. Participatie (IU)

Het Rijk compenseert gemeenten via de integratie-uitkering Participatie vanaf 2025 voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel (LIV) in de sociale werkvoorziening. Voor het jaar 2025 wordt bij deze septembercircularisatie in totaal € 19,8 miljoen toegevoegd aan de IU Participatie. Aangezien het een bedrag per plek betreft, loopt de compensatie voor de Wsw na 2025 af met de afbouw van de Wsw. De compensatie voor beschut werk loopt op met het landelijk aantal plekken in de ministeriële regeling. De compensatie betreft structureel een bedrag per plek voor beschut werk en per volledige dienstbetrekking op een interne plaatsing op basis van de Wet Sociale werkvoorziening (Wsw).

Het voordelig effect voor De Wolden:

2025: € 10.767

2026: € 10.587

2027: € 10.384

2028: € 10.674

10. Wet op de lijkbezorging

De inwerkingtreding van het wetsvoorstel van de modernisering van de Wet op de lijkbezorging (Wlb) is voorzien op 1 januari 2026. Ten behoeve van de financiering van de beoogde wettelijke uitbreiding van de taken van de gemeentelijke lijkschouwer is voor de periode 2026-2031 jaarlijks € 3,2 miljoen naar de algemene uitkering overgeheveld. De middelen worden toegevoegd aan het cluster Bestuur en ondersteuning.

Het voordelig effect voor De Wolden:

2026: € 4.400

2027: € 4.455

2028: € 4.508

11. Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang

12. Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie

In de Voorjaarsnota 2024 zijn middelen vrijgemaakt voor incidentele meerkosten voor toezicht en handhaving op aangepaste kwaliteitseisen in de kinderdagopvang, buitenschoolse opvang en meertalige opvang voor 2024 en 2025. De aanpassingen zijn in werking getreden op 1 juli 2023, 1 februari 2024 en 1 juli 2024. Het gaat om kosten van implementatie van de regelgeving bij gemeenten en GGD'en en het uitvoeren van de eerste keer toezicht en handhaving op de aangepaste kwaliteitseisen.

De Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een gemeentelijke regeling om gezinnen die geen recht hebben op Kinderopvangtoeslag, maar die ook niet in staat zijn de zorg voor hun kinderen volledig te dragen vanwege sociale of medische problematiek, een vergoeding te kunnen bieden voor het gebruik van kinderopvang. Het SMI-budget wordt in een aantal stappen verhoogd en voor de jaren 2025-2027.

Het voordelig effect voor De Wolden:

2024: € 1.201

2025: € 7.444

2026: € 5.342

2027: € 5.408

2028: € 5.476

13. Digitaal Stelsel Omgevingswet

Op grond van de Beheerovereenkomst van 18 december 2018 dragen de gemeenten vanaf 1 januari 2020 jaarlijks 70% bij aan de kosten van beheer en doorontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO). Met deze taakmutatie wordt deze gemeentelijke bijdrage structureel verhoogd.

Het nadelig effect voor De Wolden:

2024: - € 14.554

2025: - € 19.143

2026: - € 22.714

2027: - € 26.558

2028: - € 30.484

14. Bijstand Jongerennorm

Gemeenten kunnen vanuit de bijzondere bijstand een aanvulling op de bijstand aan 21-minners geven als hun ouders niet bij kunnen springen. Met het wetsvoorstel Participatiewet in balans wordt de bijzondere bijstand met ingang van 1 januari 2026 overgeheveld naar de algemene bijstand. Daarom worden er middelen vanuit de algemene uitkering overgeheveld naar de algemene bijstand, op de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Het nadelig effect voor de algemene uitkering De Wolden:

2026: - € 6.417

2027: - € 6.600

2028: - € 6.808

15. Einde lening inburgeringsplichtig

Voor de inburgeraars die hun lening voor de inburgering (vrijwel) volledig hebben uitgeput, maar nog steeds inburgeringsplichtig is met ingang van 1 januari 2023 gewijzigde regelgeving van toepassing. Gemeenten kunnen inburgeraars die tot deze doelgroep behoren begeleiden. Via een decentralisatie-uitkering worden middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld ten behoeve van de begeleiding. In de Meicirculaire 2024 is € 840.000 verdeeld. Bij Voorjaarsnota 2024 is voor 2024 een bedrag van € 1,4 miljoen extra beschikbaar gesteld dat nu naar het gemeentefonds is overgeheveld. Eenmalig voordelig effect voor De Wolden:

2024: € 2.144

16. Landelijke Aanpak Adreskwaliteit

Op 15 mei 2023 is de wetswijziging van de Wet basisregistratie personen (Wbrp) in werking getreden waarbij wordt voorzien in een taak voor de minister van BZK om colleges van B&W te ondersteunen bij het onderzoek of een persoon als ingezetene in de Basisregistratie Personen (BRP) op een adres in de gemeente dient te worden ingeschreven, bij het onderzoek naar de juistheid van de gegevens betreffende het adres van een ingezetene in de BRP en het verbeteren van de adreskwaliteit in de BRP. Deze wetswijziging leidt tot meer werk bij gemeenten. Eenmalig voordelig effect voor De Wolden:

2024: € 2.863

17. Wet betaalbare huur

Door de Wet betaalbare huur die op 1 juli 2023 in werking getreden is, is ook de Wet goed verhuurderschap gewijzigd. Daarmee hebben gemeenten de bevoegdheid om toezicht te houden en handhavend op te treden. Het Rijk stelt middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering. De financiering bestaat uit een *incidentele bijdrage* in 2024 voor de eenmalige implementatiekosten. Daarnaast ontvangen gemeenten vanaf 2024 een structurele bijdrage voor het ontvangen en behandelen van meldingen en de handhaving op deze meldingen. De beschikbare middelen worden verdeeld op basis van het aandeel private huur per gemeente en de lokale woningmarktdruk. Het voordelig effect voor De Wolden:

2024: € 22.647

2025: € 24.720

2026: € 20.984

2027: € 11.470

2028: € 9.112

18. Alleenverdienersproblematiek 2023-2024

Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023 en 2024 onder het bestaansminimum uitkomen door de gemiste huur- en zorgtoeslag te compenseren vanuit de individuele bijzondere bijstand. De hoogte van het budget per gemeente is mede gebaseerd op informatie van de Belastingdienst over (1) de voorlopige aantallen huishoudens waar de alleenverdienersproblematiek speelt, en (2) de gemiddelde hoogte van de misgelopen toeslagen. De budgetten worden zo nodig bijgesteld wanneer definitieve gegevens beschikbaar zijn, naar verwachting bij de Meicirculaire 2025 en de Meicirculaire 2026. Het voordelig effect 2024 voor De Wolden:

2024: € 9.280

19. Openbare bibliotheken

In de periode 2023-2024 konden gemeenten een specifieke uitkering ontvangen voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel. Daarna wordt het een wettelijke zorgplicht voor gemeenten ten aanzien van de openbare bibliotheek en waarvoor een bijdrage via het gemeentefonds beschikbaar is. In de periode tussen de specifieke uitkering en de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen de gemeenten een Decentralisatie-uitkering, om zich op de periode van de zorgplicht te kunnen voorbereiden. Hiervoor is in 2025 en 2026 in totaal een bedrag van € 59,3 miljoen beschikbaar en wordt verdeeld over alle gemeenten op basis van een bedrag van € 2,95 per inwoner. Voor kleinere gemeenten waar het bedrag per inwoner leidt tot een bedrag lager dan € 100.000 wordt de uitkering aangevuld tot € 100.000.

Ter voorbereiding ontvangt De Wolden:

2025: € 100.000

2026: € 100.000

20.Extra middelen jeugdzorg

Bij eerdere actualisering van het nog te ontvangen extra budget jeugdzorg was rekening gehouden met een hoger bedrag. Dit bedrag wordt nu bijgesteld waardoor een nadelig effect ontstaat voor De Wolden:

2026: - € 12.751

2027: - € 9.385

2028: - € 11.978